

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékire: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Mégegyszer a mult évről.

Ha végigtekintünk a mult esztendő politikai hullámain, nemcsak az ötlük szemünkbe, hogy némelyek hajója e hullámokra felkerekedett és majd eltűnt a látóhatárról, hanem az is, hogy némelyeké föl sem kapott e politikai hullámokra. Politikai hullámoknak nevezhetjük a mult esztendő eseményeit, mert a közelmúltban egyetlen egy más esztendőben sem váltották fel egymást oly szabályszerűen az érzések árja és apálya, mint épen ebben. Igaz, e politikai hullámok sok elvet elnyeltek, de annál diadalmasabban emelkedik ki belőlük a tajtékzó hullámokban is sziklafalként megálló elvhűség.

Hónapokon keresztül „Pereat!“, „Mondjon le!“ voltak Széll Kálmán beszédének visszhangjai. Mikor aztán eleget tett a viharosan követelőzőknek és lemondott; gyászpompába öltözött a képviselőház minden pártárnyalata. — Ökölbe szorult kezek, fenyegetőző karok fogadták Khuen-Héderváry kormányra lépését Rövid, de dicsőtelen kormányelnökségének Golgotái a vesztegetési ügy és a chlopyi hadiparancs. Mig miniszterelnök volt, nem volt nála népszerűtlenebb ember az országban. És mikor leszavaztatván, leköszönt, az ellenzéken is csóválni kezdték a fejüket az emberek és mondogatták: Kár érte, uri ember volt!

Végül, hogy Tisza István került a bársony székbe, az ellenzék az örök harcot hirdette és pana-

szolta, hogy a korona szánt-szándékkal választja bizalma letéteményeseiül azokat, a kik iránt a közvéleményben legintenzivebb a bizalmatlanság. Néhány héttel az elkeseredett hadizenet után — quae mutatio rerum — zavartalanul folyik az ujoncz jutalékról szóló javaslat tárgyalása és biztosra vehető az indemnitás megadása.

A miniszterelnökök pályafutásának e vázlatja az események hullámzásának csak külső képe.

De ki győzné az elvek változását számon tartani és számon kérni? Nehéz azt a belső képet magunk elé állítani.

Hányszor hirdette Kossuth Ferencz a ceterum censeót és hány-szor a paxot! Kik léptek ki a szabadelvű pártból, miután huzamos ideig azonosították magukat annak magatartásával, holott semmi sem változott! Hányan jártak így el az ellenzéken! Hogyan történt, hogy a szabadelvű párt zöme, a mely az esztendő elején hallani sem akart a reformoknak már most való életbeléptetéséről, hanem azokat a véderő törvény vitájának idejére kivánta halasztani. Októberben senkit sem akar a miniszterelnöki székben látni, a ki nem hoz nemzeti engedményeket bécsi tarsolyában.

Annál felemelőbb, hogy egy eszme és egy ember megszilárdult azok előtt, a kik ki tudnak emelkedni a napi politika kicsinyességéből. Az eszme, a mely a szét-húzó pártok és divergens törekvések között a nemzeti gondolat egységességét képviseli, hogy ál-

lami egyéniségünk intézményes nyilatkozása mindenütt tért foglaljon. S az a férfiú, a ki tekintélyben a mult esztendő eseményeivel újra megnőtt Apponyi Albert

Ki nyújtotta be a nemzetnek egy ember lelkében összpontosult lelkiismeretével a hatalmas memorandumot, a melynek fokozókénti megvalósítása lesz hivatva a hadseregnek jelenleg idegen intézményét előbb közössé, majd nemzetivé tenni? Ki örködött hitebben a parlamentarizmus makulátlanságán? Ki volt az első képviselőházi elnök, a ki hirdette, hogy csupán a szabadelvű párt, habár osztatlan bizalmából nem marad meg az elnöki székben, hanem csak úgy, ha az összes pártok egyértelműleg támogatják? Ki érvényesítette a kilenczes bizottságban az országos közvéleményt? És ki az a férfiú, a ki elhagyta az összes pártok marasztalása daczára diszes elnöki méltóságát, sőt elhagyta a pártját is, mikor látta, hogy az újonnan inangurált politika két évtizeden át lankadatlanul és következetesen vallott és hirdetett elveit sérti? Apponyi Albert.

Mi közben az ellenzéknek csak fáj, hogy a monarchia szó használata nem felel meg az elméletnek és miközben a szabadelvű párt csak a választás esélyeire gondol: a katonai büntető perrendtartás reformjánál már-már veszendőbe menő igényeinkre ki hívja fel a közfigyelmet? Apponyi Albert.

A nemzeteknek szükségük van

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy kézműárú üzletünket e hó végeig és így az összes raktáron levő ezikkeket u. m. női és férfi szövetek, szatin, karton, batiszt, vászon, kanavász szőnyeg stb. árukat bevásárlási áron alul is eladjuk. A teljes üzleti berendezés is eladó.

teljesen felosztatjuk

Tisztelettel

DERNER JÓZSEFNÉ és TÁRSA.

az ilyen idealistákra. Mert ezek az idealisták jobban conserválják a nemzeti gondolatot és tehát a nemzeti erőt, mint egész légió miniszter.

s. b.

A jó mucaiak.

Nem tudom kit érdekelt, nem tudom ki olvasta el pontos leírását annak, hogy egy „vidéki“ városban, (mert Budapesten kívül nálunk minden „vidék“,) amilyen vidéki város Szeged, Debreczen vagy Szabadka vagy Temesvár — lélekemelő irodalmi ünnepély volt. Történt pedig az Temesvárt a germán faj és a germán szóbeszéd városában. Irodalmi ünnepély, mert ünnepségre volt érdemes az, hogy Arany János neve után egy új irodalmi társaságot állítottak fel és a jó mucaiak szörnyen föllekesedtek a dolgon, mert sikerült „megnyerniök“ az irodalmi matinéra: Herczeg Ferenczet, meg Kiss Józsefet, meg Rákosi Jenőt.

Temesvárt tehát meg van alapítva az irodalmi társaság, amelynek kell, hogy örvendjen minden magyar ember, mert hiszen arra a városra még sok jó magyar elemi népiskola is ráférne, nem hogy egy ilyen színvonalon álló irodalmi társaság felesleges lenne.

Amilyen nagy azonban a mi örömmünk, amelyet e felett kell, hogy érezzünk, mégis lehetetlen, hogy ne mosolyogjunk az egész irodalmi alakuláson. Nem látunk ugyanis ebben az alakulásban mást, mint megint csak a fővárosi nagyságok kultuszát. Mint hogyha összeesküdött volna Magyarországon minden lábön járó lény, hogy legfőbb gondját az fogja képezni, hogy találjon a fővárosi előkelőségek részére szellemi lerakódóhelyeket. Mintha csak arra születtek volna a jó mucaiak, hogy életük minden mozzanatát annak szenteljék, hogy a fővárosi nagyságokat glorifikálhassák. Hiszen ebben különbözünk a külföldtől. Ebben vagyunk hátra a külföldtől, hogy mi magyarországi mucaiak egyebet se tudunk, mint a fővárosiakat bámulni. A Mungoszepek vagyunk örökös tanulmányozói és Budapesten már jól ismernek bennünket és hála fejében vissza is bámulnak bennünket. Stuttgart nem szorult München nagyságainak a dédelgetésére és München nem szorult Berlinre. Nem mintha érdemesnek tartanák egymást az elismerésre, de a saját erejüket szeretik mérni, a saját lábukon szeretnek járni . . . Mig ellenben mi a mi lábunkhoz mindig odakötjük egy budapesti szellemóriásnak a mankóját és boldogok vagyunk, ha a kölcsönvett lábakkal sántíthatunk.

Mit akar tehát Temesvár, ha megint csak abból indul ki, hogy a főváros celebritásainak nyit egy szellemi vásárcsarnokot, amelyet elnevez Arany János Társaságnak. Ez csak elő fogja segíteni a budapesti nagyság-kultuszt és a kizárólagos budapestinek az örök imádását. A budapesti nagyságokkal le fog

jönni a budapesti gőg, a budapesti mindenhatóság érzete, a veleszületett fölény, amelylyel jobb, ha nem találkozzunk.

Ha tehát külső csillogást keresett a temesvári irodalom alapítás, akkor fáradsága nem volt felesleges. De hogy ahelyett, hogy a saját vidéki erejükből igyekeztek volna bár kisebb méretű dolgot is megteremteni — csináltak a budapesti nagyoknak egy telepet, ahol ünnepeltethetik magukat, ez nem más, mint flanz, amelylyel a vidéki mucaiak még sem lesznek képesek eltakarni azt a naivságot, amelyért méltán jár ki a budapestiek kaczaja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Budapest, 1904. január 12.

Perczel elnök megnyitja az ülést.

Ugron Gábor: Hibás a jegyzőkönyv egyik kifejezése, amennyiben ott „összkormány“-ról van szó, holott elég az a kifejezés is: „kormány“. Nem akar kötekedni, kéri, hagyják ki az „össz“ szócskát.

Báró Feilitzsch Artur: Ő, mint a tegnapi ülés elnöke, a Ház határozatát úgy hirdette ki, hogy a képviselőház a miniszterelnöknek a kormány nevében adott válaszát tudomásul veszi, tehát az elnökség maga is tudja, hogy ez helyes kifejezés.

Elnök: Fölteszi a kérdést. A képviselőház többsége a jegyzőkönyvet eredeti szövegében hitelesíti. Bejelenti, hogy Lovászy Márton sürgős interpellációt jelentett be. Javasolja, hogy az interpellációra háromnegyed három órakor térjenek át.

Holló Lajos: Ajánlja, hogy félhárom órakor térjen át a képviselőház az interpellációra, mert az ügy fontos természetű.

Elnök: Tegnap gróf Apponyi Albert is háromnegyed három órakor tette meg az interpellációját és igen szépen elvégezte a Ház az ügyet. Különböző régi szokás, hogy mindig az ülés végén teszik meg az interpellációkat. Kérdi a Házat, hozzájárul-e az elnöki előterjesztéshez, mely szerint az interpellációra háromnegyed három órakor kerüljön a sor. A Ház többsége az elnök javaslatát fogadja et.

Molnár Jenő: Alkotmányjogi alapon fejtegeti a felségjogokat. A Ház által elfogadott határozati javaslat sérelmet ugyan nem involvál, de vivmánynak sem tekinthető, mert soha kétséget nem szenvedett, hogy a felségjogok a nemzettől erednek. Határozati javaslatával szigorúan a szabadelvűpárt egy korábbi határozatához alkalmazkodott és reméli, hogy el is fogadják. Gróf Tisza István hiába kerülgeti ezeket a kényes kérdéseket, egyszer mégis csak le kell számolni azokkal. Biztosítja a miniszterelnököt, hogy mostani taktikája éppen olyan rossz, mint az előbbi. Nincs más hátra, mint a küzdő ellenzék kielégítése. Ezzel megnyugtatják az országot is, mely most még fel van zaklatva.

Molnár Jenő leült és felkelt Szederkényi Nándor. Indokolja határozati javaslatát, melyben a békelétszám megállapítását kéri.

Ha a békelétszámot meg nem állapítják, akkor a kormány, mihelyt kikerül a mostani helyzetből, rögtön elő fog állani a létszám-emeléssel. Előre látja, hogy a kormány e

terén is áltatni akarja a közvéleményt. Aki azt hiszi, hogy a kormány által ígért katonai reformok valósítva lesznek, az nagyon téved, azokból soha nem lesz valóság.

Szólo nem fogja megérni a katonai büntetőeljárás reformjának előterjesztését s ha mégis meglesz az, a magyar nyelv nem érvényesül bene.

Küzdelmünk célja az, hogy az országot és a kormányt figyelemztessük, az ország közvéleményét felvilágosítsuk arról, mennyi becses munkaerő van lekötve a kaszárnyákban.

Szederkényi után Okolicsányi László állott szólásra.

Okolicsányi Szederkényi Nándornak határozati javaslatát elfogadja úgy, ahogy az be van nyújtva. Hozzászól a külpolitikai kérdéshez, a belügyminiszternek a kormány elhatározására vonatkozó nyilatkozatát, hogy a maczedóniai ügy rendeztessék, nem látja szükségesnek, mert elég ereje van Meczedóniának ahhoz, hogy a török uralommal dolgát rendbe hozza.

A Ház az első szakaszt ezután megszakítja.

10 perc szünet után a második szakaszhoz Kovács Pál beszél.

Utánna Münnich Aurél komikusnak mondja Okolicsányi felszólalásának azon részét, melyben utasítást ad a kormánynak, hogy 903-ban mit tegyen.

Lovászy Márton: Hozzájárul Okolicsányi javaslatához és kéri a második szakasz törlését.

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter: Nem fogadja el a javaslatot.

Kaas Ivor majd Holló Lajos szólalnak fel. Holló indítványozza, hogy az állami alkalmazottak fizetés pótlékára vonatkozó javaslat tűzessék napirendre.

Zichy Aladár, Rakovszky István és Pichler hozzájárulnak az indítványhoz.

Tisza István: Beszéde elején ellenzi. később maga is hozzájárul, hogy holnapra tűzessék ki a javaslat tárgyalás végett Tisza és Rakovszky között napirend vita fejlődött ki. Tisza kijelenti, hogy a néppártnak nincs politikája. Rakovszky kijelenti, hogy nemzeti aspirációkért harcoltak eddig is. Lovászy interpellációja holnapra marad.

HIREK.

— **A csendőrség köréből.** A magy. kir. honvédelmi miniszter Bezéredi Titusz II. sz. csendőrkerületbeli hadapródtiszthelyettest az óbecsei szakasparancsnokság ideiglenes vezetésével megbizta.

— **A Kossuth-utca világitása.** Városunk intelligenciájának kedvencz sétáló helye, a Kossuth-utca ezentul esténként valóságos fényárban fog uszni. A gázlámpák világitó képességének fokozására már régebben több lámpát Auer-égőkkel szereltetett föl a város; a mai tanácsülésen pedig határozatba ment, hogy a Kossuth-utcán megduplázzák az Auer-izzókat, melyek ugyszólván nappali fényt fognak árasztani az esti korzóra s így — bár csak egyetlen utcában — nagyvárosias jellegű ujitást nyerünk.

— **Kállay-utca szabályozása.** A Kállay utcát egész a Jókai utcáig szabályozni akarják de az e célra kisajátítandó ház telkek tulajdonosaival még mindig nem történt megállapodás. A tanács mai ülésében elhatározta

hogy bizottságot fog kijelölni a mely a ház tulajdonosokkal az egyezkedést meg fogja kísérelni.

— **A becsei nőegylet jubileuma.** Az ünnepélyről levelezők a következőket írja: Fényes és lélekemelő ünnepélylyel ülte meg f. hó 10-én az óbecsei izr. nőegylet fennállásának 25-ik évfordulóját. A község háza dísztermében volt délelőtt 11 órakor a diszközgyűlés, a melyen Ó-Becse összes testületei és egész intelligenciája megjelentek. Az ünnepélyt a magyar dalkör kezdte meg a „Szózat” eléneklésével, a mely után dr. Milkó Ignáczné elnöknő a diszközgyűlést megnyitotta s a jegyzői tisztre dr. Grünbaum Pált a díszbeszéd megtartására pedig dr. Székely Ignácz ügyvédet kérte fel. Dr. Székely Ignácz gyönyörű poetikus beszédben méltatta azt a humanisztikus missziót, a melyet a jótékony nőegyletek betöltenek, enyhítve a szűkölködők nyomorát s annyi könyűt törölve le és kiemelte azt, hogy az ó-becsei izr. nőegylet mennyire betöltötte ezen szép feladatát. Most Dr. Milkó Ignácz járásorvos adta elő a nőegylet eddigi működésének történetét, a hála adóját róva le, az egylet alapítói özv. Grünbaum Fülöpné és özv. Freund Salamonné, valamint Fränkl Sámuelné 25 év óta egyleti pénztárosnő iránt, továbbá mindazok irányában, akik kegyes adakozásukkal a nőegylet nemes czéjait előmozdították. Dr. Grünbaum Pál olvasta most föl Latinovits Pál főispán és Dr. Balaton Gyula főszolgabírónak a nőegylet felé intézett meleghangú üdvözlő iratát, továbbá az ó-becsei izr. hitközség levelét, bejelentvén azt, hogy a hitközség 500 koronás alapítványt tesz a nőegylet javára. Üdvözlő levél és sürgöny még számos helyről érkezett. — Hálás elismeréssel adózott továbbá Dr. Milkó Ignáczné egyleti elnöknő iránt, akinek jóságos szíve és jótékonyasága már 2 évtized óta biztos záloga annak, hogy az ó-becsei izr. nőegylet méltóképen töltsen be magasztos hivatását. Bejelentette még, hogy a nőegylet tagjai elnöknőjük iránti végtelen tiszteletből és szeretetből 300 koronás alapítványt tettek, a mely Milkó Mária neve alatt kezeltesék, fönntartva emlékét. Lelkes éljenzéssel fogadott szavai után dr. Milkó Ignáczné köszönte meg a meleghangú szavakat és a tett alapítványokat, kijelentvén, hogy a nőegyleti tagok 300 koronás alapítványát 1000 koronára egészíti ki, a mit az egész közönség éljenzéssel fogadott. Ezután az ünnepély a „Hymnus” eléneklésével véget ért. Este hangversennyel egybekötött táncmulatság következett, erről holnap.

— **A keserű szósz.** Egy helybeli szőlőtulajdonos aki azonkívül a doktorsággal is foglalkozik úgy találta hogy az ebédnél feltalált szósz nem volt elég édes. Ebből fejlődött aztán az a kriminális ügy amely ma délután az egyik alkaptány előtt lejátszódott. A keserű szósz miatt a háziasszony még keserűbb szemrehányásokat tett a házi bonnénak, akinek a haját úgy megtépázta, hogy a szegény leány a rendőrséghez menekült segélyért. Az esetből olyan fene nagy titkot csinált a rendőrkaptány hogy csakugyan nem sikerült kihámozni hogy mi lett a keserű szósz vége. A szegény fiatal leány csak németül beszél, lehet tehát hogy a hivatalos közeg meg se értette hogy mi a baja. Talán ez az oka a nagy világraszóló hivatalos titoknak.

— **Tanítóválasztás.** Csantavéren folyó hó 10-én igen szép beszéd kíséretében

ikatta be Bode József helybeli lelkész Andruschek Ferencz szabadkai származású róm. kath. tanítót tanítói hivatalába.

— **Lelbach Péter adománya.** Lelbach Péterrel megirtuk mi is hogy a cservenkai iskolának nagy adományokat juttatott. Az adomány összege azonban tévesen lett közzölve mert mint tudósítónk most írja iskola építésre előzőleg 5000 koronát adományozott: később 17000 koronával saját költségén egy négy osztályú iskolát épített tanítóakkal együtt a cservenkai evangélikus hitközség számára.

— **Mozgalom egy hitközségnél.** Igen zajos volt a tavaly februári bajmoki zsidó hitközség elnökválasztó és tisztújító közgyűlése. Az elnökségért ketten küzdöttek, de győztesnek Szabados József került ki a küzdelemből. A választást azonban több választó, miután az alapszabályellenesnek találták, kérvénnyel támadták meg. Szutrély Lipót főszolgabíró, miután bekérte a hitközség alapszabályait, a kérvénynek helyt adva, a választást megsemmisítette, azt elnökség azonban a főszolgabíró határozatában nem nyugodott meg, hanem az alispáni hivatalhoz felebbezett. A napokban érkezett vissza az alispáni döntés, mely szerint a főszolgabíró ítéletét helybenhagyva, utasítja az elnökséget az új választásnak két héten belül való megtartására. Az ellentétek azonban azóta elsimultak és így több mint valószínű, hogy úgy elnöknek ismét Szabados József, mint a tisztikar lényegtelen változással ismét meg fognak választatni.

— **Csantavéren** a Páli Szent Vincze egylet f. hó 10-én az ottani elaggott szegények fölsegélyezésére táncvigalmat rendezett, a melyen felülfizettek: Csillag Endre 40 fillér, Gáspár Jenő kántor 80 fill., Braun Zsiga 1.30 k., Dognár János 20 fill., N. N. 40 fill., Sinkovits Ferencz 40 fill., László Lajos 40 fill., Varga Pál 40 fill., Erdődy Gyula 60 fill., Pletikoszity Mihály 1.80 k., Vida István 40 fill., Sinkovits Pál 20 fill., Magosi Péter 80 fill., Rajmond János 1 kor., Varga Mihály 40 fill., Pálity Albert 80 fill., Vidákovits Verona 40 fill., idb. Molnár Józsefné 20 fill., Dér István 1.40 fill., Hajagos Albert 30 fill., Sinkovits Lajos 40 fill., Andruschek Ferencz tanító 40 fill., Balassa Ferencz 40 fill., Fehér Károly gyógyszerész 1.40 k., Réder Jakab tantó 40 fill., Czilszer Ede 40 fill., Pressburger Kálmán 40 fill., Gábor Arthur 40 fill., Dr. Gottlieb Ede orvos 1.40 k., Basch Vilmos földbirtokos 40 fill., Basch Ármán 40 fill., ifj. Magosi Ferencz 40 fill., Dr. Flesch Sándor orvos 40 fill., Gyenes János plébános 3.40 k., Braun Márkus 1 kor. A szíves adakozóknak rendezőség ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

— **A talált arany óra.** A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Säger Katalin még a nyár folyamán egy A. E. monogrammal ellátott női aranyórát és aranylánczot talált Palicson. A talált ékszereket most megtalálójára átszolgáltatta a rendőrségnek, ahol azokat jogos tulajdonosa bármtkor átveheti.

— **Tombola.** Az „Otthon” kávéház díszes helyiségében holnap szerdán este ismét tombola-estély lesz, melynek szép és értékes nyereménytárgyai Deutch Izidor Kossuth-utczai üzletének kirakatában láthatók. A tombola-nyeremény egy igen értékes grammophon lesz. Az estélyen Hasy Kálmán zenekara játszik.

— **Az osztálysorsjáték** XIII. sorsjáték 3. osztályának mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10000 koronát nyert: 2567.

5000 koronát nyert: 67413.

2000 koronát nyertek: 27737, 28007, 46123.

1000 koronát nyertek: 29221, 71887, 80458, 64479, 98003, 100675, 105610.

500 koronát nyertek: 89, 145, 1422, 2903, 4079, 7882, 14339, 19035, 21350, 21825, 24133, 2608, 31576, 31786, 34362, 38341, 38376, 41474, 41645, 42958, 43051, 46337, 51897, 52913, 54022, 55421, 56009, 64072, 68061, 69769, 70575, 72533, 72910, 79881, 79910, 84534, 88893, 89889, 90242, 92105, 93232, 98020, 101480, 106337, 108545.

A többi kihuzott számok 130 kor. nyertek.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Szerdán: Bányamester.

Csütörtökön: Romeo és Julia. (Mihályfy Károly felléptével.)

Pénteken: Egy szegény ifju története. (Mihályfy Károly felléptével.)

Szombaton: Udvari kaland. (Ujdonság.)

Vasárnap: d. u. V. László; este: Udvari kaland.

Hétfő: Udvari kaland.

Színházi művezetés.

(Közreadjuk e beküldött cikket, bár vele nem mindenben értünk egyet. — A szerk.)

A külföldi írók társulatot alapítanak, hogy megvédjék termékeiket a fordítók kontárságától. Mint csináljanak a színműírók, hogy megvédelmezhesék műveiket az igazgatók és rendezők, — legtöbb esetben a színészek félremagyarázásai ellen? — Erre próbálok felelni helyi szempontokból.

Végig nézem a saison repertoireját. Ahány darab műsoron van, mind régi elkoptatott, százszor már jobban lejátszott ócskaság, a melynek megválasztása csak azt az egyet igazolhatja be, hogy az igazgatóságnak az aesthetika szabályairól halvány fogalma van, de a drámairodalom fejlődéséről éppen semmi fogalma nincsen.

Csiky Gergely nagy művei közül a leggyengébbet a „Buborékok”-at veszik elő oly gyöngé, rossz előadásban, hogy a szemlélőt, aki ért egy kicsit a dolgokhoz, kétségbe ejti a tudatlanságnak ilyen világos látása. Csiky vigjátékot irt, és kaptunk egy unalmas, agyon-sirt drámát. — Ki védi meg itt az író szellemét? Ki látja a hallhatatlanságot?! Senki. Mert a kinek első sorban kötelessége lenne: a direktor, a rendező nem tud az íróig emelkedni — vagy nem törődnek az író intenciójával.

Ami a fővárosban nagy sikert elért ujdonság színre került — az nálunk többnyire megbukott, vagy pár előadás után letűnt színpadunkról, holott Pesten folyton műsoron van ma is.

Hogy nincs publikumunk, tagadom. Ezt bizonyítani szükség nincsen. Megczáfolják a napról napra telt házak.

De rossz a műsor.

Vendégszereplés van. Eljön közénk bpesti Nemzeti Színház oszlopos tagja: Mihályfy „Romeó és Juliában”! Oh édes nagy mamám, aki annyit a fülembe szavaltad a hallhatatlan-

ság rigmusait, ébredj! Ma megint a te ifjuságod ébred életre.

„Egy szegény ifju története.“ Ezerszer lecsépeelt romanticus limonádé, föltálta Feuillet Octáv. Szinrekertül a szabadkai Pesti színházban.

Ne értsük félre egymást. Shakespeare óriás, Feuillet Octav nagy ember, Mihályfy első rangu tehetség; mi pedig vidékiek vagyunk. Miért nem lépteti őt fel az igazgató újabb darabokban, újabb szerepeiben? A dolmányt is letesszük, ha régi, akármilyen szép is.

Pethessel is a „Daniseffek“-et játszatják és nem a „Makranczos hölgy“-et (ez is Shakespeare) melyben Petruccio egyik legjobb szerepe. Mert ebben izlés, szinpadai ismeret nyilatkoznék, s ez olyan idegenszerű.

Nem is beszélek „Cyrano de Bergerac“ról, mely az egész világ deszkáit diadallal járta be, — nálunk még egészen ismeretlen. Pethesnek legjobb, legigazibb szerepe.

Van akinek a színház nem kell, mert jobban megérti az író ha elolvassa. Akiknek kell és mégis elég jó nekik ilyen színház, igazgató, rendező, azok megérdemlik, hogy különbet sohse lássanak.

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

Harakiri. Egy kedves formájú könyv jelent meg a könyvpiaczon, amely bennünket azért is érdekel, mert szerzője Szilágyi Lajos, aki hosszabb ideig volt hirlapíró itt szabadkán is és akinek sok jeles dolga jelent meg a „Krokodilus“ cím alatt.

Ennélfogva érdekel tehát bennünket az a könyv, amely most jelent meg a fiatal szerző neve alatt. Harakiri a regény címe, amely első nagyobb munkája Szilágyi Lajosnak. S mondhatjuk, hogy figyelemreméltó módon érdekes ez a regény. A meséjében van ujság, a szerkezetében, a kivitelében, a formájában és a technikájában valamelyes megnyilvánuló eredetiség. Bizonyos hogy ez a regény még nem nagystilű, kiforrott, eszmékben és kifejezésben való változatosságban gazdag munka, hanem egy íróegyénségnek első feltünése, amely nagyon biztat. Ez a regény írói alkotás: nem köznapi, szürke, egyhangu dolog. Olyan munka, amelynek mértékkel mérve is értéke van. Hogy ez az érték még nem is valami nagyon nagy, az csak magától értődik, amikor a regényírás annyi közepes mértéken jóval alól levő munkát termel. Azoknak, akik érdeklődnek a könyv iránt, ajánljuk a figyelmes elolvasást, amely nem akad meg egyes logikai elvetésekkn, némi elbeszélői mondorosságon és azon az elfogultságon, amely ezen a munkán még észlelhető. Ezt a könyvet szeretettel kell olvasni és akkor vesszük észre a kiválóságait amelyek mellett az első nagyobb munkánál jelentkező hibák eltörpülnek. A könyv a szerzőnél Zomborban, a Bács megyei Független Hirlap szerkesztőségében kapható.

SPORT.

Jégsport. Szabadka gyöngye a Palics teljesen be van fagyva. A jég tükörsima oly annyira, hogy régen volt ilyen, tehát itt az ideje, hogy a várva várt nemes sportban minél többen vegyenek részt, méft ki tudja

meddig fog ez a szép jég tartani. A villamos kocsik fütve vannak. A jegyek Palicson a női fürdőnél a belszinén válthatók. A sport egyleti tagok és tanulók 40 fillért mások 60 fillért fizetnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A „Pallas Lexicon“ vádlottja.

Szabadka, január 12.

Réti Izsó helybeli lakos Herczl Dezsónél a Kölcsey könyvkiadó vállalat egyik alkalmazottjánál megrendelte a Pallas Lexicon egy példányát, azonban a vállalat csupán csak az első hat kötetet küldte meg a megrendelőnek, de a részleges küldeményt Réti nem akarta elfogadni és mikor a cég nem mutatkozott hajlandónak a visszavételre, egy levelező lapot írt, a melyen megfenyegette a társaságot azzal, hogy ő hirlapíró lévén, leleplezi az utazók erőszakoskodásait és lehetlenné teszi a céget.

Ezért a levélért, továbbá, mert a cég egy másik utazójától Gergely Simontól, a ki ittlétekor nála szokott lakni és étkezni, egy képet visszatartott, a vállalat zsarolás kísérlete miatt feljelentést tett ellene.

A mai főtárgyaláson a kir. törvényszék nem látván beigazoltnak a vádbeli cselekményt, Réti Izsót az elenne emelt vád és következményei alól felmentette.

A multság záloga.

Fábián Simon bajmoki lakos 1902. nov. havában özv. Paskó Jánosné ottani nyilvános házába ment mulatni s jó ideig tartó szórakozás után mindössze egy koronával akarta kiegyenlíteni tartozását, amivel azonban a mulatóhely tulajdonosa és alkalmazottjai nem elégedtek meg és a „czech“ fejében visszatartották a vendég subáját. Fábián eltávozott a házból, de később visszatért és követelte subáját, amelyet azonban nem kapott vissza, miért haragra lobbant és veszekedésbe fogott, de ő huzta a rövidebbet, mert alaposan helybenhagyták.

Klapán Ferencz, Zvekán András, Boros Julis, özv. Peskóné és Richterics Klára állottak ma ezért a kir. törvényszék előtt. A bizonyító eljárás során nem lévén igazolható a vád alaposága, a kir. törvényszék a vádlottakat felmentette.

LEGUJABB.

Seefried báró gróffá lett.

Seefried Ottó báró, Erzsébet bajor hercegnőnek, a király unokájának férje grófi rangra emeltetett.

A tapolczai mandátum.

Makkfalva Géza államtitkár a tapolczai kerület szabadelvűpárti jelöltje ellenében fellépett Mérey Lajos ügyvéd ma a jelöltségtől visszalépett. Pártja helyette Pék Jánost lépteti föl.

A szathmári főispánság.

A megüresedett szathmármegyei főispánság jelöltjéül beavatott körökben Kristóffy Józsefet a makói kerület szabadelvűpárti képviselőjét emlegetik.

A szabadelvű párt ülése.

A szabadelvű párt ma este ülést tart, a melyen az állami alkalmazotok fizetés pótlékára vonatkozó javaslatot veszik tárgyalás alá.

A beteg czárné.

Az esti órákban a fővárosba érkezett távirati tudosítás szerint a beteg czárnó állapota súlyosabbra fordult.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatőzsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudosítása.

— Január 8. —

Ma gyenge kínálat mellett elkelt 18.000 métermázsza buza változatlan, tartott áron A többi czikk is változatlan tartott volt.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet hideg időre szilárdan indult, de az üzletfolyamon az árak 1—1 fillérrel olcsóbbodtak.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	790—789	790—91
Buza okt.	770—769	769—70
Buza apr. 1904	—	—
Rozs apr.-re	666—665	665—66
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	552—551	526—27
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	526—525	551—52
Repce	—	—
repce aug.	11.70—11.80	1180—90

Hirdetések.

Képviselő

kerestetik gazdáknál különösen szőlőtulajdonosoknál bevezetve, szíves ajánlatokat 13-áig a kiadóhivatalba „Trágya“ czimen kérek.

Nedves lakások szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. De csakis

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a ozélt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője
SZABADKÁN.

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését.